

Motala kommun
motala.kommun@motala.se

Rektorn vid Nykyrka skola
britt-inger.oscarsson@motala.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Nykyrka skola
i Motala kommun

Tillsyn i Nykyrka skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Motala kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Nykyrka skola besöktes av Skolinspektionen den 27 och den 28 mars 2014.

Fakta om skolenheten

Nykyrka skola är belägen en mil norr om centralorten i Motala kommun. Skolenheten omfattar förskoleklass med 13 elever samt årskurserna 1–6 med 81 elever. Det finns också ett fritidshem där 43 av skolans elever är inskrivna.

Skolenhetens inre arbete är organiserat i ett arbetslag, för förskoleklass, årskurserna 1–3 och 4–6 samt fritidshemmet. Skolan leds av en rektor som också är rektor för Godegårds skola.

Av skolans redovisning av kunskapsresultat i årskurs 3 för läsåret 2012–2013 framgår att 83 procent av eleverna uppnår kunskapskraven för godtagbara kunskaper i matematik. För svenska, samt i de natur- och samhällsorienterande ämnena nådde samtliga elever kunskapskraven för godtagbara kunskaper.

Samma läsår, 2012–2013, uppnår alla elever i årskurs 6 kunskapskraven för lägst betyget E i samtliga ämnen.

Kommunens fritidshem inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i särskilt beslut.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Nykyrka skola F-6 visar att undervisningen sker i en miljö som skapar trygghet och studiero. Lärare är engagerade och planerar sin undervisning med hjälp av lokala pedagogiska planeringar där de nationella målen är utgångspunkt.

Elevhälsans arbete behöver förtydligas för att säkerställa att samråd sker vid såväl utredning av elevers behov men också avseende förebyggande och hälsofrämjande arbete i syfte att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Skolan följer regelbundet upp värdegrundsarbetet och elevernas kunskapsutveckling vilket ger rektorn och lärare en god bild av skolans resultat på såväl individ- som på klassnivå. Däremot används inte dokumentationen för att på ett systematiskt sätt analysera skolans resultat i syfte att identifiera utvecklingsområden.

Rektorn behöver ta ett tydligare ansvar som pedagogisk ledare och chef och utifrån kunskap om det inre arbetet i skolan ge lärarna stöd i sin utveckling av undervisningen. Rektorn behöver också ta ansvar för att skolan utvecklar det systematiska kvalitetsarbetet för att på ett tydligare sätt skapa ett gemensamt fokus i syfte att vidareutveckla verksamheten. Dokumentationen av skolans gemensamma systematiska kvalitetsarbete, bestående av planering, genomförande och utvärdering behöver utvecklas och involvera såväl lärare som elever och föräldrar.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Motala kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Motala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt och i samråd med elevhälsan.
- Särskilt stöd ska ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Motivering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt när det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska nås eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Vidare anges att samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för elev som ska ges särskilt stöd.

Tillsynen visar att det finns elever i Nykyrka skola där lärare uppmärksammat att eleverna riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Eleverna har visat sig ha behov av stöd eller andra svårigheter i sin skolsituation, som enligt lärare inte kan tillgodoses inom ramen för den individualiserade undervisningen.

Rektorn har inte tagit beslut om att utreda elevens behov av särskilt stöd, trots signaler från lärare om att elever riskerar att inte nå upp till de kunskapskrav som minst ska nås eller har andra svårigheter i sin skolsituation. Nykyrka skola saknar specialpedagog/speciallärare vid tiden för tillsynen. Rektorn uppger att skolan har brister i samrådet med den centrala elevhälsan som arbetar på skriftliga uppdrag från rektorn. Elevhälsan ger stöd först efter samråd med vårdnadshavare om det berör en enskild elev.

Av intervjuerna framgår att vare sig rektorn eller lärare känner till hur skolans elever prioriterats när uppdrag fördelas mellan de olika kompetenserna inom elevhälsan. Skolan har konsulterat den specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, för råd och vägledning som ett komplement till skolans egna kartläggningar/utredningar.

Rektorn ser inte till att utredning av elevers behov sker i samråd med elevhälsan, i syfte att involvera de olika kompetenser som finns inom elevhälsan. Då alla elevers behov av stöd inte utreds riskerar elever att inte få stöd i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med särskilt stöd inte motsvarar de krav som finns i skollagen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarna krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 8 - 10 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Motala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Rektorn ska ansvara för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.
- Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Motivering

Enligt skollagen ska varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11 har rektor som pedagogisk ledare och chef för lärarna det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Enligt skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, bör rektorn skapa rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten och se till att dokumentationen är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut om utvecklingsinsatser på enhetsnivå. Rektorn ska också skapa rutiner för att elever och föräldrar ska göras delaktiga i skolans kvalitetsarbete.

Tillsynen av Nykyrka skola visar att rektorn och lärare följer upp kunskapsresultat i samtliga ämnen och värdegrundsarbetet vid två avstämningsmöten per läsår. Efter varje terminsslut sammanställer lärare nuläget utifrån kunskapsresultat på individ- och klassnivå och genomför därefter så kallade "*kvalitetsarbetssamtal*" i arbetslaget. Personalen beskriver i dessa samtal vilka åtgärder som ska genomföras för varje individ. På liknande sätt genomförs "*trivselsamtal*" tillsammans med eleverna varje termin i samband med detta följs målen i likabehandlingsplanen upp. Skolan saknar däremot dokumentation som ger en samlad bild av skolans kvalitet och utvecklingsbehov som underlag för analys och beslut om utvecklingsinsatser på enhetsnivå. Den dokumentation som finns av skolans resultat på individ- och klassnivå, används inte för gemen-

samma analyser. Lärare på skolan saknar och efterfrågar ett mer systematiskt arbete för uppföljning och analys av verksamhetens kvalitet.

Vid tiden för tillsynen har rektorn tillsammans med personalen påbörjat ett arbete med att skapa rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten utifrån skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete. Skolinspektionen ser positivt på det arbete som påbörjats.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 9 § skollagen

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Helena Boëthius och Jon Torkelstam deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Beslutsfattare

Boel Johnson
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.